

Plukovník v zásl. Ing. Milan Sládeček, DrSc.,
plukovník v zásl. Ing. Karel Štěpánek

JAKÁ BY MĚLA BÝT ARMÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Vznik České republiky, jako nového státu ve střední Evropě, vyvolal potřebu řešení otázek jeho bezpečnosti. Od ní je přímo závislá **úroveň suverenity** nového státu. V tom je podstata vážnosti, důležitosti a odpovědnosti řešení tohoto problému; a z těchto důvodů je nutné přistupovat i k rozpracování určitých objektivních východisek, týkajících se principů výstavby **nové Armády České republiky (AČR)**, která bude vedle zahraničněpolitické orientace jedním z rozhodujících faktorů obrany jeho suverenity.

JAKÁ BY TEDY MĚLA BÝT AČR?

V poslední době se vyskytla řada názorů na řešení tohoto problému. Značná část z nich dostala širokou publicitu v našem tisku. Lze je shrnout do dvou základních stanovisek; třetí (níže uvedený) je názor autorů tohoto článku.

1. První skupina názorů vychází z principu - řešit obranu státu - tím i výstavbu armády - na základě tzv. **aktivní neutrality** (především podle "švýcarského" vzoru).

2. Druhá skupina názorů se opírá o obecnou představu: mít armádu početně velmi malou, a to k vedení pouze **defenzivní a alternativní obrany** - případně řešit obranu státu zcela **bez armády**, a to výstavbou relativně velkého počtu "malých jednotek" (tzv. komand) na jakémisi "miličním principu".

3. Názor autorů tohoto článku vychází z řešení obrany státu **v duchu** předpokládané nové **vojenské doktríny** a rozpracované nové vojenské strategie; je v souladu s mezinárodní vojensko politickou situací, s koncepcí zahraniční politiky AČR a přijatých mezinárodních závazky (zejména doporučeními KBSE) a je v souladu s ekonomickými možnostmi státu. Těmto zásadám řešení obrany státu pak musí odpovídat i výstavba moderní AČR.

K jednotlivým skupinám názorů:

ad 1) Myšlenku "aktivní neutrality" nelze v **historickém** procesu předcházejících desetiletí jednoduše a jednoznačně - bez kvalifikovaného vysvětlení všech souvislostí - zavrhnout. V minulosti (při vzniku ČSR) byly pro vznik neutrality zcela jiné podmínky než po roce 1945, 1948, 1968 (kdy zejména v naposledy uvedeném roce myšlenka neutrality měla silnou popularitu) a stejně tak nyní po roce 1989 - po zániku Varšavské smlouvy a konfrontační bipolarity.

V současné době je třeba vycházet z reality **nové** mezinárodně politické a vojensko politické situace v Evropě (zejména v celém tzv. bývalém východním - komunistickém - bloku), z nového geopolitického a vojensko strategického položení našeho státu. Navíc - klasická "neutralita" ztrácí v nové bezpečnostní situaci na původním významu. Jde tu o neopomenutelnou skutečnost, že neutralita musí být garantována mezinárodními smlouvami (nestačí se jednoduše "neutrálním" prohlásit), ale též jde o to, že neutralita se netýká jen vlastního bezpečnostního (vojenského) hlediska - zahrnuje i zahraničněpolitickou orientaci daného státu, včetně problémů ekonomických. Na příkladu neutrálního Rakouska, Švédska a Švýcarska se v současnosti můžeme přesvědčit, jak neutralita komplikuje snahy těchto států být účastníky různých evropských, zejména ekonomických a politických struktur.

Pokud jde o argumentaci tzv. "švýcarské aktivní neutrality" - především z hlediska strategických rozměrů evropského válčiště - tak zastáncům tohoto názoru přinejmenším uniká výhodné geografické i geopolitické postavení této "šťastné" země. V případě jiné strategické polohy, jakou má Česká republika - bylo by i po "švýcarské neutralitě", kterou by málokdo v obou uplynulých světových válkách respektoval (viz Belgie a Holandsko). V nových podmínkách evropské bezpečnosti nám neutralitu nikdo garantovat nemůže a nebude. Nemá to politický smysl, zejména když sami usilujeme o zapojení do evropských bezpečnostních, politických a ekonomických struktur.

ad 2) Velmi závažnou otázkou je řešení obrany státu a tím i výstavby AČR podle názorů autorů navrhujičích tzv. "defenzivní a alternativní obranu" (či strategii). Tyto názory se v poslední době vyskytují ve stále větším množství. Mezi hlavní propagátory a iniciátory takových názorů patří pak Dr. Robejšek (v letech 1973-1975 vědecký pracovník Ústavu pro filozofii a sociologii ČSAV a od r. 1982 vědecký pracovník v "Internationales Institut für Politik und Wirtschaft" v Hamburku), který u nás vydal publikaci *Obrana bez armády*¹⁾. Podstatou "alternativní strategie" Dr. Robejška je **zrušit** armádu a vybudovat místo ní velký počet malých bojových jednotek - tzv. komand - v síle přibližně 15 mužů (jednoho komanda), vyzbrojených ručními zbraněmi (včetně ručních PT a PL zbraní a "inteligentních" min), rozsetých po celé republice, které by v případě agrese **samostatně** (!) plnily obranné úkoly ve "svých prostorech" (prostor působnosti komanda by měl mít okruh o průměru asi 5 km). Tato komanda (celkem v počtech asi 15 000 až 20 000 mužů) by bojovala více méně na vlastní pěst, tj. bez centralizovaného velení (které by prakticky stejně nebylo možno ani realizovat). Nad takovou "bojovou činností" se musí každý, kdo má základní vojenské vzdělání, pousmát - protože to je směšné! Je to však jenom směšné? Vždyť se to doporučuje v době, kdy se náš stát nachází ve svízelné ekonomické transformaci, kdy se hledají finanční prostředky na vše možné a potřebné (a snahy o krácení rozpočtu na armádu, jako zdroje finančních prostředků, jsou evidentní), ale kdy současně všechny státy v Evropě (nejen naši sousedé) mají pravidelné armády, vyzbrojené tak, že jsou plně schopné vést soudobé vojenské operace (a to v operačním i ve strategickém rozsahu). Přijmout takovou strategickou koncepci obrany ČR, **v centru evropského válčiště**, znamená postavit obranu našeho státu do role bývalé Habeše, která v polovině třicátých let s kopími a luky čelila agresi tehdy moderně vyzbrojené armády fašistické Itálie (to si dovoluujeme adresovat na vysvětlenou i panu Dr. Taxovi, který napsal úvod

k výše uvedené publikaci Dr. Robejška). Nebo je takové srovnání s navrhovanými komandami proti pravidelné armádě případného nepřítele neadekvátní? Pan Dr. Robejšek **viditelně zneužívá současné složité ekonomické situace našeho státu a odvážně "dokazuje"** (jako i řada jiných autorů publikujících o této problematice své názory v našem tisku), o co lacinější a efektivnější by byla obrana naší suverenity podle jeho receptu. Všichni autoři podobných názorů mohou psát a navrhopvat cokoli se jim zachce - **protože za obranu našeho státu nenesou totiž žádnou odpovědnost!!!** Pokud tyto názory domyslíme do reálnosti, pak "nejlacinější" by už potom bylo - nemít žádné takové bojové jednotky - prostě vůbec nic (vojenského), protože "tisíc malých bodnutí" (od navrhovaných komand) a vůbec nic, je skoro totéž. A vlastně není to totéž, protože tzv. komanda bez centrálního velení mohou plnit "bojové" úkoly i proti komukoli - a zejména v údobí politické nestability. Při takovém pomyslení "zajištění bezpečnosti" ČR jde "mráz po zádech". To pro naši svobodu a křehkou demokracii není nic povzbudivého a spíše nás to naplňuje obavami z možného, modifikovaného "jugoslávského syndromu". Je to popravdě řečeno víc jak nebezpečné!

Publikace Dr. Robejška ovlivnila a našla své příznivce, kteří obdobné názory publikovali v našem tisku. Např. pan Václav Zaspal²⁾, který zároveň došel k závěru, že AČR **musí** být malá a že se tak dá ušetřit 13,2 mld. korun (!?)³⁾. Organizační základ AČR vidí v tom, že by "samozřejmě došlo k úplně nové, moderní, organizaci vojsk, opírající se o tzv. **jednotky rychlého nasazení** (blíže nedefinované - pozn. autorů), které by nepřekračovaly početní stav 900 mužů na jednu bojovou jednotku". To v každé "vojenské řeči" představuje jednotku v zásadě jen pro plnění **taktického** úkolu, a to ještě ve velmi omezeném rozsahu (jakou by to, kromě jiného, vyžadovalo logistiku, velení - ani zmínka). Pan Zaspal je také názoru, že za probíhající **existenční krize v NATO** (!?) je v této organizaci naše členství nereálné! Také pan Dr. Robejšek tvrdí, že "touha po členství v NATO zaslepuje některé východoevropské politiky do té míry, že nejsou schopni registrovat, že NATO stojí před hlubokými strukturálními změnami a že **jeho budoucnost je všechno, ale jen ne zajištěna!**"^{5a)} (Jako by strukturální změna a zrušení aliance byly jedno a totéž - pozn. autorů.) Obdobného názoru je i pan Ivan Jemelka⁴⁾, když uvádí, že "...Evropa bude disponovat jen vojsky tzv. **defenzivního** typu, jejichž výzbroj bude tvořit špičková lehká technika, určená k operativnímu ničení protivníka na vlastním území. Tato vojska by se měla skládat ze zcela soběstačných (!?) modulů (jednotek) s kombinovanou výzbrojí... Pro ČR by patrně stačilo vojsko o 15 tisících mužů..." Taková **shoda názorů** uvedených autorů **není náhodná!** Pan Dr. Robejšek také mj. konstatuje, že "...politické sjednocení (evropské - pozn. autorů) ztratilo se **zánikem ohrožení z Východu** (!?) značnou část svého oprávnění..."^{5b)}

S citovanými názory nelze souhlasit. Nežijeme přece ve vzduchoprázdnu a nemůžeme podléhat falešným iluzím, že po roce 1989 komunistické a fašistické nebezpečí pominulo. Ne zcela jasná vojensko politická situace v SNS (viz např. vystoupení ministra zahraničí Ruska Kozyreva ve Stockholmu - ve vztahu k zájmům Ruska k Srbsku, resp. současnému konfliktu v bývalé Jugoslávii), obnovení vlivu komunismu v řadě východoevropských států i jeho vliv v JAR a v zemích třetího světa (Angola apod.), upevňování moci komunismu v nejlidnatější zemi světa Číně; na Kubě, v KLDŘ, narůstající význam komunistů v Indii - to

vše v duchu "proletářského internacionalismu" a pod známou ideologií, jejímž základním cílem je nastolit komunismus na celém světě!

V těchto souvislostech, z hlediska bezpečnosti Evropy i celého světa, nelze opomenout složitosti vojensko politické situace "žhavého lince" s islámským fundamentalismem na jih od Evropy, který se táhne podél celé Afriky až po Blízký Východ. Stejně tak existuje v samotné Evropě celá řada politických, ekonomických i společenských rizik, a to v návaznostech na nestabilitu všeho druhu v řadě poskomunistických zemí, včetně možného a obávaného hromadného exodu z těchto zemí s možnými bezpečnostními důsledky i konflikty. Lze si představit bezpečnostní situaci NATO? V tomto smyslu je NATO dnes i v další perspektivě skutečným garantem míru v Evropě - a nejen v Evropě; i když bereme v úvahu vojensko politické poslání a cíle (politické zejména, ve vztahu k možné působnosti jednotlivých zemí mimo rámec aliance) této aliance v nové situaci, nebo i její vztah k nynější situaci na Balkáně. Pokud někdo v současnosti kalkuluje s rozpadem NATO v brzké době jako o "přežití alianci" nebo jako o "opuštěném exkluzivním klubu", tak má buď špatné informace s osobitými vojensko politickými názory, či znalostmi - nebo sleduje jiné cíle, které jsou vzdálené spolehlivé obraně ČR. Proto je ve složité mezinárodně politické a ekonomické situaci neseriózní kalkulovat nebo chytračit v otázkách bezpečnosti ČR na úkor snah tohoto státu o dobré vztahy k NATO (jak o tom pojednávají pan Dr. Robejšek a pan Zaspal ^{6, 7}). Je to přinejmenším neuvážený a nebezpečný úmysl, který dezorientuje naši veřejnost v otázkách řešení naší bezpečnosti, výstavby naší armády a tím i suverenity a svobody ČR.

ad 3) Jaká by tedy měla být AČR?

Tím, že se v této stati předpokládají některé návrhy autorů, neznamená, že se odmítají názory jiných, zejména těch odborníků a teoretiků, kteří nesou odpovědnost za obranu a bezpečnost ČR. Je zcela logické, že řešení takového úkolu musí být předmětem práce nejvyšších a nejkvalifikovanějších odborníků soustředěných v odpovídajícím pracovním týmu. Zjednodušeně a pro ilustraci řečeno - asi tak, jak je tomu kupř. v medicíně při náročné operaci srdce či páteře. Ani při výstavbě tak složitého organismu, jakým je armáda - stejně jako u uvedených chirurgických operací - nemůže jít o nahodilé experimenty, nebo neuvážená rozhodnutí s dalekosáhlými důsledky!

Pokud se doporučuje jak "malá" by měla být AČR, záleží to i na tom, kdo a jak takovou "malost" posuzuje a v jakých souvislostech. Pro někoho bude AČR o počtu 70 000 mužů malá, pro jiného víc než velká. Proto musí udivovat kupř. názory (bez bližšího zdůvodnění), že AČR by měla mít v současnosti maximálně 15 000 osob; že by se AČR ve své organizaci měla opírat o jednotky "rychlého nasazení", z nichž každá by neměla víc jak 900 mužů. Proč potřebuje právě AČR takové jednotky blíže nespecifikovaného "rychlého nasazení" - či komand - tedy jednotek s omezeným rozsahem bojové činnosti? V podstatě jednotek zcela neúčinných v rozsáhlejší bojové činnosti, více či méně vydaných na pospas silnějšímu, dobře vyzbrojenému a vycvičenému nepříteli schopnému vést bojovou činnost na velkém prostoru a na značnou hloubku (z hypotetického hlediska by jiný nezaútočil!). Nejsme přece v Kambodži! Vždyť teritorium ČR o rozloze 460 x 260 km takové jednotky nepotřebuje a potřebný manévr lze zajistit a řešit na takovém

prostoru mimo jiné též vhodnou **mírovou dislokací i mírovou naplněností vojsk**, a to dostatečně spolehlivě (časově i prostorově) podle připraveného operačního plánu! (V tomto konstatování nemají autoři na mysli jednotku - třeba pojmenovanou "rychlého nasazení", která by byla připravena a předurčena k vyčlenění a nasazení pro potřebu OSN).

Vycházíme ze základního předpokladu, že AČR musí být taková, jaký jí dáme úkol. Jinými slovy taková, aby byla vždy připravena a schopna tento úkol při ochraně suverenity a svobody ČR plnit! Přinejmenším do doby než se uvedou v činnost nezbytné celoevropské bezpečnostní mechanismy, na jejichž konstrukci se hodlá ČR ve své zahraniční politice aktivně podílet.

Úkol AČR bude v našich nových podmínkách určován mimo jiné: novou vnitřní a zahraniční politikou státu - včetně důsledného plnění mezinárodních závazků vyplývajících z dohod KBSE; ekonomickými možnostmi; novou geopolitickou situací ČR. Zejména tato geopolitická situace výrazně ukazuje na prostor, který nás zřetelně a po všech stránkách posouvá západním směrem do centra Evropy. A historické skutečnosti potvrzují, že je to prostor, který nikdy - a to zvláště z vojensko politického hlediska - nezůstal mimo zájem evropských států, především velmocí! Toto strategické položení našeho státu bude proto mít zásadní vliv na úkol naší armády stanovený v souladu s novou vojenskou doktrínou ČR. A ta by měla respektovat uvedené podmínky či východiska.

Není pochyb o tom, že naše **vojenská doktrína** bude mít zásadně **obraný charakter** a že **manévr vojsk** do případného zahájení agrese - to je do zahájení války, vedené proti nám - bude limitován teritoriem ČR. To však neznamená, že budeme pasivní v tom smyslu, aby případný nepřítel přenesl bojovou činnost na naše území, či jak tvrdí někteří o bývalé vojenské doktríně ČSFR, že nebudeme mít (údajně podle vojenské obranné doktríny) právo "střílet přes hranici", pronásledovat a ničit protivníka. To jistě ne! (Takový výklad doktríny by byl jak nepolitický, tak nevojenský.) To však již jde o **vedení války a ne o vojenskou doktrínu**; cíle války a **způsoby** jejího vedení jsou totiž předmětem vojenské strategie! Ta nám také odpoví na to, jaký dáme armádě konkrétní úkol, jaká tedy musí být armáda, aby mohla tento úkol plnit, tj. jaká musí být její organizace, výzbroj (jak v rámci stanovených limitů KBSE, tak i mimo ně), dislokace, výcvik, logistika, operační příprava státního území atd.; jak bude plánováno její použití jednak k odvrácení nepřítelů od agrese, a jednak k odrazení vlastní agrese.

K obsahové náplni úkolu AČR lze vyjádřit tento názor: těžko může jít - co do rozsahu - o úkol strategického rozsahu v rámci evropského válčiště. Na to - ze zcela objektivních důvodů - prostě nemáme a mít nebudeme. Na co však v těchto rozměrech případné agrese máme a mít musíme, to je politická a vojenská (tedy obranná) orientace tím směrem, kde nám může být poskytnuta ochrana a obrana v těch případech, kdy odrazení agrese (tedy obrana ČR) přesahuje naše obranné možnosti, ale kdy jsme současně plně schopni se na odrazení této agrese spolupodílet. Nevidíme žádnou jinou možnost, než najít vhodnou formu - byť časově "posloupnou" - spolupráce v rámci NATO a evropských struktur. Jiné reálné východisko není. My pro všestranný rozvoj ČR zapojení do evropských struktur prostě potřebujeme.

Úkol AČR může tedy být - co do rozsahu - "operačního a taktického" charakteru. **To je v našich silách, možnostech a potřebách obrany ČR - především**

v případných (hypotetických) lokálních konfliktech, nebo při některých nevojenských ohroženích státu. A zde se začínají rýsovat skutečné potřeby rozsahu výstavby AČR - především její počty, organizace, výzbroj a dislokace.

Jak jsme již uvedli - území ČR má maximální délku přibližně 460 km a šířku v Čechách cca 260 km a na Moravě 190 km. Tento prostor z hlediska obrany představuje dva naprosto stejně důležité (geografické i vojensko obranné) celky.

Jedním je prostor Čech, druhým je prostor Moravy a Slezska. Z vojenského hlediska jde o prostory "operačního" rozsahu (každý z nich). Jejich obraně by organizačně měly odpovídat bojové hodnoty "operačních" organizačních celků. V našich podmínkách by zřejmě šlo maximálně o stupeň **armádního sboru** nebo o potřebný počet vyšších vševojskových taktických svazků, schopných v daném prostoru samostatné činnosti (včetně logistiky), svazků, které by měly požadovanou bojovou hodnotu a byly by centrálně řízeny. Pokud by byla zřízena velitelství armádních sborů, mohla by tato velitelství plnit i úlohu územních velitelství s mírovou i válečnou působností.

V těchto souvislostech vystupuje do popředí - na taktické úrovni - otázka organizačního uspořádání vševojskového taktického svazku. Jde o divizní, nebo o brigádní organizaci, tj. vševojskový celek, který je **schopen samostatně** plnit taktické úkoly na příslušných směrech, nebo v určených prostorech, a to na požadovanou hloubku i šířku bojového úkolu! Oba tyto celky jsou pro takový boj připraveny svojí organizační strukturou (mají potřebnou palebnou a údernou sílu, mají vojska bojového zabezpečení i úplnou logistiku). Na neověřené experimenty jiných organizačních (všelijakých hybridních nebo zcela nevyzkoušených) celků nemáme prostředky - zde si doposud nedovolily experimentovat ani velmoci! Je proto nezbytné objektivně posoudit, který z uvedených vševojskových svazků je - zejména v rozměrech našeho teritoria, jeho členitosti povrchu a vzhledem k potřebám vševojskového manévru - pro nás výhodnější. Z objektivního posouzení vyplývá, že dosavadní divizní organizace je pro naše podmínky nevýhodná; kupř. při přesunu na dvou osách má délku (hloubku) cca 130 km, což je pro předpokládaný manévr (včetně logistiky) v podmínkách ČR neúnosné; stejně tak nevýhodná divizní organizace, pro vysoké počty osob (do 10 000). Z tohoto hlediska lze za účinný a bojově plně vyhovující celek považovat vševojskový svazek **brigádního typu** - v našem případě (s ohledem na povolené zbraňové limity KBSE) **mechanizovanou brigádu** - cca o počtech 4000 osob, 100 tanků a 150 OT, BVP. Podle našeho názoru by mělo jít o **jednotypovou** a jednoduchou organizační strukturu (s vypuštěním plukovního stupně) asi v tomto složení a počtech osob:

- velitelství a velitelské jednotky (průzkumné, spojovací, dělostřelecké PT a PL, ženijní, protichemický vrtulníkový roj, velitelská rota)	cca 1150 osob,
- tři mechanizované prapory (každý cca 550 osob)	1650 osob,
- dva tankové prapory (každý cca 350 osob)	700 osob,
- logistika (týl)	500 osob,
Celkem (mírově i válečně)	cca 4000 osob.

Dislokace mechanizovaných brigád by neměla vytvářet těžkosti vzhledem k nynějším dislokačním (v tom i ubytovacím) možnostem. Obrana teritoria (včetně manévru vojsk) vyžaduje, aby v obou operačních prostorech bylo dislokováno v zásadě po třech mechanizovaných brigádách. AČR by proto měla mít orientačně - **mírově** 6 (šest) mechanizovaných brigád (z nichž by byly dvě výcvikové - každá o počtu kolem 1200 osob); - **válečně** 9 (devět) mechanizovaných brigád. V těchto počtech by pozemní vojska AČR měla mírově cca 18 400 až 20 000.

Možnosti výzbroje (jak v podmínkách vojsk, tak letectva) jsou dány limity KBSE, které byly stanoveny ještě za existence ČSFR. Tyto limity byly na základě ústavního zákona rozděleny v demografickém poměru 2:1, což pro AČR představuje:

957 tanků;

1367 OT, BVP;

767 děl, RM, minometů, ráže na 100 mm;

230 bojových letadel;

50 bojových (úderných) vrtulníků.

Orientačně dané limity výzbroje AČR umožňují, aby u pozemních vojsk byla v **každé mechanizované brigádě** tato základní výzbroj:

- 100 tanků (ve dvou tankových praporech), celkem u šesti mechanizovaných

brigád **mírově** 600 tanků, u devíti mechanizovaných brigád **válečně** 900 tanků,

- 150 OT/BVP ve třech mechanizovaných praporech, tj. celkem u šesti brigád

mírově 900 OT/BVP, **válečně** u devíti brigád 1350 OT/BVP,

- až 72 děl, RM, minometů ráže nad 100 mm v brigádě; ostatní děla, RM a minomety mít v případných sborových útvech, resp. v záloze HV.

Uvedené počty osob a techniky představují dostatečně účinný vševojskový svazek, který je schopen spolehlivě plnit bojové úkoly taktického, ale i operačního rozsahu (v rámci vyššího "operačního celku").

Pokud jde o letectvo a PVOS (v rámci limitů KBSE) by jejich organizace a dislokace měly odpovídat předpokládanému manévru pozemních vojsk a obraně vybraných chráněných prostorů. V tomto smyslu by bylo účelné vytvořit společné velitelství letectva a PVOS, při čemž:

- leteckou část by mohly tvořit smíšené letecké pluky (organizované do letek

- cca až 12 letek) úderného, stíhacího a průzkumného letectva; kromě toho mít vrtulníkové i dopravní letecké pluky,

- část PVOS by tvořily PL raketové brigády.

Tento "smíšený sbor" o celkových počtech 15 000 až 20 000 osob by musel mít potřebné týlové a technické zabezpečení. Jeho použití by mělo potřebné týlové a technické zabezpečení. Jeho použití by mělo být řízeno centrálně.

V navrhované organizaci by celkové mírové počty AČR neměly přesáhnout cca 50 000 osob. Respektovaly by v každém případě limity počtů výzbroje i osob stanovených KBSE.

Vychází se též z úvahy, že o ochranných hodnotách naší armády nebude rozhodovat její početní velikost, ale její kvalitativní hodnoty vyjádřené kvalitou výzbroje, vycvičeností, bojovou připraveností, jejím odhodláním a schopností realizovat požadovaný obranný manévr.

Navrhované početní stavy osob a výzbroje jsou orientační. Ve svém souhrnu jsou však reálné a odpovídají předpokládané vojenské strategii obrany ČR. Navíc představují nezanedbatelné všestranné úspory (osob, techniky, materiálu i financí) a v perspektivě umožňují přechod na profesionální armádu. AČR by v navrhované struktuře představovala postačující sílu jak k odvrácení nepřitele od případné agrese, tak k odražení agrese lokálního charakteru. Ve vztahu k výzbroji a technickému vybavení by byly respektovány ekonomické možnosti státu; takže nynější výzbroj a technika by byly ponechány na dobu 5 až 7 let a byly by postupně vyměňovány a doplňovány především informační a výpočetní technikou a letectvem s důrazem na možnosti vlastní výroby výzbroje i techniky.

Celkové početní stavy AČR (poněkud rozdílné, než je zde navrhováno) do určité míry ovlivní i rozhodnutí a propočty rozsahu vojenského školství a materiálně technické základny (sklady, opravy, výzkumné instituce apod.) AČR.

Pokud jde o vojska "územní obrany" (rozvinovaná za branné pohotovosti státu či za války) je třeba tento problém řešit v samostatné úvaze, přesahující rozsah tohoto návrhu. V každém případě by rozsah rozvinovaných vojsk územní obrany (s úkoly obrany a ochrany důležitých objektů a prostorů základní infrastruktury státu; objektů, zabezpečujících fungování státu; vedení bojové činnosti proti diverzi, terorismu, nepřátelským výsadbám; odstraňování důsledků leteckého a raketového napadení protivníkem apod.) neměl výrazně ovlivnit celkové počty mírové organizace AČR.

Literatura:

- 1) Robejšek, P.: Obrana bez armády. NADAS, Praha 1992.
- 2) Zaspal, V.: Armádu mít či nemít. Deník Telegraf z 3. 12. 1992.
- 3) Zaspal, V.: AČR musí být malá, aneb jak ušetřit 13,2 mld. korun. Deník Telegraf z 19. 12. 1992.
- 4) Jemelka, I.: Česká armáda musí být malá. Deník MF DNES z 13. 11. 1992.
- 5) Robejšek, P.: Obrana bez armády. NADAS, Praha 1992
 - a) část VI., str. 26,
 - b) část VI., str. 15.
- 6) Tamtéž, str. 62, 63...
- 7) Zaspal, V.: AČR musí být malá, aneb jak ušetřit 13,2 mld. korun. Deník Telegraf z 19. 12. 1992, bod 6 článku.